

Kieli- ja kulttuuritietoinen opetus

-Pedagogisia oivalluksia ja menetelmiä opetustilanteisiin

Minttu Autio & Jenni Sorakivi

Turun yliopisto, LOT21C

2.3.2023

Harjoitteluluokassamme on paljon eri kieli- ja kulttuuritaustaisia oppilaita. **Kielitaito vaihtelee runsaasti sen eri osa-alueilla.** Oppilaiden reseptiivinen arjen kielen ymmärrys on kohtuullisen hyvää, mutta erityisesti spesifimpi sanavarasto ja produktiivinen tuottaminen sekä suullisesti että kirjallisesti ovat vielä kehittymässä.

Olemme opetuksessa huomioineet oppilaiden kehittymässä olevan kielitaidon sekä suomalaiseen perinnekulttuuriin tutustumisen. Pyrimme opetuksessamme monipuoliseen kielitietoisuuteen. Opetuksessa meitä kiiteltiin **kielitietoisesta ja selkeästä opetuspuheesta.** Tämän lisäksi hyödynsimme opetuksessa **paljon konkreettista materiaalia**, jota oppilaat pääsivät **tutkimaan moniaistisesti**, katsomalla, koskettelemalla ja haistelemalla. Valmistimme myös **runsaasti sähköistä ja tulostettavaa materiaalia oppilaiden työskentelyn ja itseohjautuvuuden ja kielenoppimisen tukemiseksi.**

Tämän lisäksi **oppilaat pääsivät itse tuottamaan projektista videota.** Valokuvasimme oppilaiden työskentelyä kaikissa työskentelyvaiheissa, joista kokosimme oppilaiden kanssa iMovie-sovelluksella videon. Muutama oppilas kerrallaan pääsi myös äänittämään videolle selostuksen työskentelystä. Oppilaat pohtivat, mitä he haluavat projektista kertoa, miten asian voi ilmaista kielellisesti. Toisinaan kieli meni solmuun, asia unohtui kokonaan ja toisinaan nauhoitus saatiin kerralla purkkiin. Oppilaat arvioivat itse oman puheen tuottamisen sujuvuutta. Kun oppilas oli itse tyytyväinen nauhoitukseensa, tallennettiin se osaksi yhteistä videota. Tämä toimi sekä kielen oppimiskeinona että kokonaisen käsityöprojektin dokumentointina.

[Video 14.2..mov](#)

Tähän kilpailuun osallistumme siis käsityön opetusjaksollemme suunnittelemalla ja valmistamallamme kokonaisuudella. Käsityössä valmistimme oppilaiden kanssa keppihevosekset. Ne valmistettiin vanhoista villasukista. Työskennellessä **oppilaat oppivat paljon erilaisia käsityöllisiä taitoja**, kuten ideointia, suunnittelua, erilaisia tekniikoita, kuten ryijysolmun tekoa, napin ompelua, etupistojen ompelua, leikkaamista ja sommittelua, nyörin valmistamista, erilaisten solmujen tekoa, mittaamista, sahaamista ja hiomista. Työssä yhdistyivät sekä pehmeät että kovat materiaalit.

[Jaksosuunnitelma käsityö 2B Autio, Lehtinen, Sorakivi.docx](#)

[13.2.2023 Käsityön tuntisuunnitelma2](#)

Projektissa oli paljon eheyttäviä elementtejä muihin oppiaineisiin. Tämän lisäksi oppilaat tutustuivat kestävään kehitykseen, kun oppilaiden kanssa perehdyttiin, mistä ja miten villaa saadaan, miten siitä valmistetaan eri vaiheiden jälkeen villalankaa sekä edelleen villasukkan uusiokäytöstä keppihevoseksi. Jakson aikana tutustuimme myös ympäristöopin toisen opintokokonaisuuden yhteydessä maatilan eläimistä lampaisiin sekä hevoseen. Käsityötuntien jälkeen luokan lipaston päälle koottiin vielä **näyttely**, jossa oppilaat pääsivät tutustumaan hevos- ja lammasperheen jäseniin, jouhiin, hevosenkenkiin, lampaan raakavillaan ja karstattuun villaan sekä keritsimiin, karstoihin. Esineiden edessä oli myös laput, joihin tavarat oli nimetty. Projektilla ei siis rajoittunut vain erillisille käsityötunneille vaan kielisyytettä ja tietoa oli tarjolla myös muina kouluaikoina.

Aloitimme oppitunnit **katsomalla edelliseltä käsityötunnilta oppilaiden kanssa valmistetun videopätkän**. Samalla muistelimme, mitä olimme keppihevosten parissa tehneet. Myös sanasto muistui ja palautui mieleen videota katsellessa. Oppilaista oli myös jännittävää kuulla ja olla esillä videolla sekä kuvissa että äänenä. [Video 14.2..mov](#)

Tämän jälkeen jatkoimme orientoitumista **päivän toimintaan ja tavoitteisiin PowerPoint esityksen kautta**, johon olimme koonneet näitä lyhyesti ja selkeästi. Tämä auttoi oppilaita orientoitumaan oppitunnilla työskentelyyn.

[13.2.2023 keppihevonen 2B](#)

[27.2.2023 keppihevonen 2B](#)

Pidimme kullakin opetuskerralla aluksi **lyhyen opetuskeskustelun eheyttävästä päivän teemasta**. Sitten käynnistimme työskentelyn kunkin **työskentelyvaiheen demonstraatioilla**. Tämän lisäksi olimme laatineet oppilaille myös **kirjalliset ja kuvitetut työskentelyohjeet**. Oppilaat saivat harjoitella **monilukutaitoa ja ohjeen lukemista sekä sen mukaan toimimista**. Useissa työskentelyvaiheissa oppilaat tekivät yhteistyötä, jolloin he olivat myös **kielellisesti vuorovaikutuksessa keskenään** ja käyttivät ja harjoittelivat mm. työskentelyvälineisiin ja tekniikoihin liittyvää sanastoa. Oppilaat eivät olleet vain vastaanottavassa roolissa vaan olivat myös **produktiivisia kielentuottajia itse**.

[Keppihevosen kepin pehmustaminen.pdf](#)

[nyörin tekeminen.pdf](#)

[Keppihevosen silmän ohje.docx](#)

Oppituntien päätteeksi **oppilaat arvioivat** sekä käsityöllistä prosessiaan; tietojaan ja taitojaan sekä yleisiä työskentelytaitoja värittämällä **arviointilomakkeen** toukasta pallot, jotka vastasivat käsityötunnilla tehtyjä asioita. Itse arviointi tehtiin kolmiportaisella asteikolla: onnistuin erinomaisesti, onnistuin ja harjoittelen. Ennen värittämistä kerroimme oppilaille, mitä eri asioita taidot pitivät sisällään. [itsearviointio PDF.pdf](#)

Kun keppihevokset olivat valmiit, **pidettiin luokassa arviointilaukka**. Oppilaat lähtivät laukkaamaan musiikin tahdissa. Kun musiikki taukosi, oppilaat hakeutuivat lähimmän luokkakaverin luokse. Esitimme oppilaille kysymyksen, jonka avulla he arvioivat vielä omaa keppihevospojektiaan esittäen ajatuksensa kohtaamalleen parilleen. **Kysymykset liittyivät, onnistumisiin, kehittämiskohteisiin, tiedolliseen ja taidolliseen oppimiseen projektin aikana sekä vertaisarviointiin että keppihevosen tulevaisuuden käyttösuunnitelmiin.** [27.2.2023 keppihevonen 2B.pptx](#)

Oppilaat keksivät keppihevosille myös nimet, jotka kirjattiin omiin **keppihevostkirjoihin**. Keppihevostkirjan kansien väliin koottiin oppilaiden ensimmäisellä oppitunnilla laatimat suunnitelmat, kaikki oppilaiden käyttämät työohjeet sekä kuva oppilaasta keppihevossensa kanssa ja oppilaiden itsearviointilomake.

Projektista jääkin oppilaille ihania muistoja, mutta myös konkreettisia asioita, kuten oma keppihevonen, keppihevostkirja sekä projektista kertova video.

Keppihevoset jatkavat mukanamme oppitunneilla. Keppihevoset pääsevät mm. mukaan **liikuntatunnille**.

Hiiri kissalle räätälinä **draamaesityksessä**, mikä esitetään media- ja taidelinjan taideillassa keppihevoset ovat niin ikään mukana. Siinä Kissa saapuu Hiiren luokse hevosvankkureilla.

Erilaiset keppihevoset tarjoavat meille myös **mahdollisuuden suomen kielen oppitunneilla** mm. **adjektiivisanavaraston laajentamiseen**, kun kuvailemme erilaisia keppihevosa sanallisesti. Pyrimme myös arvaamaan sanallisesti kuvaillun keppihevosen (vrt. Alias sanaselityspeli) tai selvittämään sen itse esittämällä kysymyksiä keppihevosen ominaisuuksista (Vrt. Arvaa kuka peli).

Taitavatpa hevoset päästä mukaan myös **oppilaiden kirjoittamiin tarinoihinkin**.

Kiitos, kun tutustuitte projektiimme!